

סילבוס - תוכנית הוראה לקורס "מראה שחורה" ופילוסופיה

ד"ר נתנאל ליפשיץ | פילוסופיה
31162

מס הקורס: 31162-01 | "Black Mirror" and Philosophy

(ייתכנו שינויים)

הרצאה	סוג הקורס:
2	היקף נ"ז:
תשפ"ה	שנת לימודים:
א	סמסטר:
יום ד, 12:00-14:00	יום ושעה:
יום ג, 13:00-14:00	שעת קבלה:
(עדיין אין, מרצה חדש)	מייל מרצה:
(עדיין אין)	קישור לאתר למדה:

תיאור הקורס ומטרות למידה

תקציר הקורס

סדרת הטלוויזיה הבריטית "מראה שחורה" היא לא רק דרמה מצוינת, אלא גם פרשנות ביקורתית חריפה על הכיוון שאליו החברה שלנו הולכת, ואולי על המקום שהחברה שלנו כבר הגיעה אליו. כל פרק בסדרה מציג לצופה עולם אפשרי שונה מהעולם שלנו אבל גם דומה לו באופן מבהיל. כל מפגש בקורס יהיה שיחה פילוסופית על אחד מפרקי הסדרה. כדי להעמיק את הדיון, ניעזר בטקסטים מתולדות הפילוסופיה, מאפלטון ועד ימינו. בין השאלות שנשאל: האם אנו צועדים לקראת עולם שאי אפשר להביע בו התנגדות פוליטית? האם בני אדם יאבדו את היכולת האנושית לנהל זיקה אותנטית עם העולם שסביבם ואחד עם השני? ואולי העתיד דווקא צופן בחובו תקוות חדשות, למשל, שנצליח להתגבר על המוות?

הבהרות:

- "מראה שחורה" עוסקת באופן מפורש במין, מיניות ואלימות. גם הדיון בכיתה יעסוק באופן מפורש בנושאים אלה.
- הסדרה נגישה לצפייה בנטפליקס. כוונתי לארגן אפשרות לצפייה קבוצתית בפרק השבועי לפני כל שיעור עבור סטודנטים שמעוניינים בכך ועבור סטודנטים שאין להם מינוי לנטפליקס.

מטרות/תוצרי הלמידה

ידע

1. הלומדים יצפו בפרקים של מראה שחורה.
2. הלומדים יקראו טקסטים פילוסופיים היסטוריים ועכשוויים.
3. הלומדים ידונו בסוגיות פילוסופיות שקשורות לטכנולוגיה, זהות אישית, ענישה ואהבה.

מיומנויות

1. הלומדים יקבלו כלים להערכה פילוסופית של יצירות ספרות וקולנוע.

למידה פעילה - תכנון מהלך השיעורים:

מס' השיעור	נושא השיעור	למידה פעילה	צפיה נדרשת	קריאה נדרשת	הערכה מעצבת
1	האם לאמנות יש גבולות מוסריים?	דיון וניתוח	The National Anthem עונה 1	אין	ראו להלן ברכיבי הציון (דוחות קריאה)
2	טכנולוגיה וניכור (וגם מריטוקרטיה ושוויון)	דיון וניתוח	Fifteen Million Merits עונה 1	רוברט נוזיק, מכונת האושר (מתוך <i>Anarchy, State and Utopia</i>)	
3	האם טכנולוגיות מידע הורסות יכולתנו לתת אמון בבני הזוג שלנו?	דיון וניתוח	The Entire History of You עונה 1	קטעים מתוך: Niklas Luhmann, <i>Trust and Power</i>	
4	האם הטכנולוגיה תפטור אותנו מהצורך להתאבל?	דיון וניתוח	Be Right Back עונה 2	David Lewis, "Survival and Identity"	
5	מה הפוך עונש למוגזם?	דיון וניתוח	White Bear עונה 2	קטעים מתוך: מישל פוקו, לפקח ולהעניש	
6	האם יש שיטה פוליטית טובה יותר מדמוקרטיה?	דיון וניתוח	The Waldo Moment עונה 2	Judith Shklar, "The Liberalism of Fear"	
7	כיצד המבט של הזולת פוגע בחירותנו?	דיון וניתוח	Nosedive עונה 3	קטעים מתוך: ז'אן-פול סארטר, המבט	
8	האם אנחנו חיים בתוך משחק מחשב?	דיון וניתוח	Playtest עונה 3	Nick Bostrom, "Are you living in a computer simulation?"	
9	איך ייראו חיי נצח בגן עדן דיגיטלי?	דיון וניתוח	San Junipero עונה 3	ברנרד וויליאמס, "מקרה מקרופולוס"	
10	הצד האפל של חיי הנצח	דיון וניתוח	Black Museum עונה 4	קטעים מתוך: Martha Nussbaum, <i>Anger and Forgiveness</i>	
11	איך למצוא זוגיות מושלמת	דיון וניתוח	Hang the DJ עונה 4	פרק מתוך: ליונס, תשע קריאות תלמודיות	

12	האם יש לנו חובות מוסריות לדמויות במשחקי מחשב?	דיון וניתוח	UCC Callister עונה 4	קטעים מתוך: עמנואל קאנט, הנחת יסוד למטאפיזיקה של המידות Hegel, The Phenomenology of Spirit
13	פנטזיות (שלא למטרות מימוש?)	דיון וניתוח	Striking Vipers עונה 5	ג'ודית באטלר, "חיקוי ומרי מגדרי"
14	סוף טוב (עם מיילי סיירוס)	דיון וניתוח	Rachel, Jack, and Ashley Too עונה 5	Elizabeth Anscombe: "Were You a Zygote?"

*ייתכנו שינויים בסילבוס בהתאם לקצב ההתקדמות ואפקטיביות הלמידה

ציון סופי

רכיבי הציון:

3 דוחות קריאה – עמוד אחד, על הטקסט הרלוונטי לאותו שבוע (לא על פרקי הסדרה). את דוח הקריאה יש להגיש עד יום שני (שלפני השיעור) בשעה 20:00. בדוח, סכמו בקצרה, בבהירות ובמילים שלכם את הטיעון המרכזי של הטקסט. כמו-כן, הביעו את דעתכם על הטיעון. (אין צורך להתייחס לפרקי "מראה שחורה" בדוחות הקריאה). כל דוח יקבל 1-10 נקודות. אפשר לשלוח יותר מ-3 דוחות ואז הציון לרכיב זה ייקבע לפי 3 הדוחות בעלי הציון הגבוה ביותר.

דיון פעיל בכיתה – ציון מקסימלי לרכיב זה יינתן לסטודנטים שהיו נוכחים לפחות ב-11 מפגשים, שהשתתפו באופן פעיל בדיון, ושניכר מהשתתפותם שהם קראו את הטקסט לכל שיעור.

עבודה מסכמת – 3-5 עמודים. בחרו אחת מן האפשרויות הבאות:

- 1) ניתוח מורחב של אחד מהפרקים שבהם צפינו. אין לחזור על הניתוח שנעשה בכיתה.
- 2) ניתוח של אחד הפרקים שבהם לא צפינו בקורס.
- 3) ניתוח של סוגיה פילוסופית שעולה בכמה מפרקי הסדרה, תוך השוואה בין אופן הטיפול בסוגיה זו בפרקים השונים. (אפשר להתייחס לפרקים שלא נידונו בקורס).

תיאור התוצר	משקל בציון הסופי
3 דוחות קריאה	30% מהציון הסופי
השתתפות פעילה	20% מהציון הסופי
עבודה מסכמת	50% מהציון הסופי

דרישות הקורס

- 3 דוחות קריאה
- עבודה מסכמת
- נוכחות והשתתפות פעילה – נדרשת נוכחות ב-11 מפגשים או יותר. קנס של 5 נקודות בציון הסופי לכל שיעור שהוחסר לסטודנטים שהגיעו ל-10 מפגשים או פחות.

ביבליוגרפיה:

- ראו לעיל. כל חומרי הקריאה יהיו נגישים באתר הקורס.